

- בגרות ב: אנגלית, שאלון C (סמל שאלון 16104)
- כותב פתרון הבחינה: עמית יקותיאל
- מועד הבחינה: 15/1/2018

- 1) The students learn by working in the real world.
- 2) After they prove that they understand the material.
- 3) Learn Science
Study two subjects at the same time.
- 4) She has time to finish her tasks.
- 5) Finishing tasks on time
- 6) She teaches students new learning habits
- 7) Offer small prizes
- 8) What employers want
- 9) It strongly focuses on career development
- 10) Getting Real world experience

פרק שלישי

5א. עקרי התוכן של הצהרת כורש:

- כורש מכיר בהשם אלוהי ישראל כמי שבזכותו הוא הצליח בכיבושיו.
1. כורש מתיר לגולי בבל לעלות לירושלים אשר ביהודה ולבנות את בית המקדש.
 2. כורש מורה לאלה שלא יעלו לירושלים להשתתף בבנייה בתרומות נדיבות.
 3. כורש מחזיר לבית המקדש את כלי הפולחן שנקחו שלל על ידי נבוכדנאצר.

שתי סיבות למתן ההצהרה:

- א. כורש פוליתאיסט והוא מכבד ומאמין בכל האלים השונים.
- ב. כורש דוגל בשלטון סובלני ככזה שימנע מרידות של העמים הכבושים.
- ג. כורש מתכנן מסע מלחמה נגד מצרים ומעוניין שיהודה תשוקם ותשמש כבסיס היערכות לצבאו לאחר המסע מבבל ולפני תחילת הקרבות.
- ד. כורש מודע לכוחם של כוהני הדת והמקדשים ככאלה שבכוחם להשפיע על העם הכבוש ולכן מתייחס בכבוד אל כוהני הדת השונים ואף מסייע להם כלכלית.

5ב. "כתובת הגליל" מחזקת את מהימנותה של הצהרת כורש:

- כתובת הגליל המיועדת לעם הבבלי נכתבה בשפה הבבלית, כמו שהצהרת כורש לעם היהודי נכתבה בעברית. מעובדה זו ניתן להסיק שכורש נהג לפנות לכל עם בשפתו של העם. העקביות העולה משפת שתי ההצהרות משמיטה חלק מהטיעונים שהועלו נגד הצהרת כורש ליהודים ובאותה המידה מחזקת את אמינותה של הצהרה שדומה בזה לכתובת הגליל.

- בכתובת הגליל עולה שמדיניותו של כורש כלפי כוהני הדת והמקדשים הבבליים דומה וכמעט זהה למדיניותו כלפי הכוהנים היהודיים ובית המקדש. גם במקרה זה ניתן לזהות דפוס חשיבה ופעולה של כורש כלפי מוסדות הדת של שני העמים הכבושים. ולכן ניתן לראות בהצהרת כורש וכתובת הגליל דפוס פעולה עקבי וזהה.

- בכתובת הגליל מציג עצמו כורש כמאמין באלים הבבליים ואף משבח אותם שרק בזכותם הוא זכה בכל ניצחונותיו. הצהרת כורש ליהודים נפתחת בהודעתו של כורש שאת כל ניצחונותיו נתן לו השם אלוהי יהודה. הזהות החוזרת בהבעת האמון של כורש באלים, מצביעה על מדיניות או אמונה אמתית באלים, עובדה המחזקת את אמינות ההצהרה בהיותה משקפת נאמנה את מדיניות כורש כפי שעולה מכתובת הגליל.

6א. הסבר והדגם את חשיבותו של בית המקדש לעם היהודי בתחום הדתי ובתחום הכלכלי- חברתי

הפולחן היהודי היה מבוסס על בית המקדש, ולמרות שלוחות הברית וארון הקודש אבדו עם החורבן, עדיין המקדש היה המקום הקדוש ביותר ליהודים והוא גם חיזק את מעמדה של ירושלים כמקום החשוב ביותר ליהודים. חלק גדול מכלל המצוות שחייב בהם היהודי, מבוססות על עבודת הכוהנים במקדש.

חלק מרכזי בעבודת המקדש הייתה הקרבת הקורבנות בשמו של כל העם היהודי ובכדי לזכותו במחילה מהשם על חטאים ועוונות שהעם עבר. הקורבנות נתפסו כמעשה שעשוי לרצות את השם כלפי חטאי היהודים וכמעשה הממרק עוונות. ביטול האפשרות שיהודי יוכל להקריב קורבן מנחה להשם בכל מקום אחר, הופכת את המקדש למקום היחיד והמרכזי שבו יהודי יוכל לשמור על פולחנו.

שלוש פעמים בשנה נערכו העליות לרגל לבית המקדש. המפגש בין עולי הרגל היה אירוע חברתי מרכזי בחי העם. המפגש של היהודים מהמקומות השונים, בין אם מיהודה ובין מחוץ ליהודה היה מפגש חברתי שהיה בכוחו להסיר מחיצות של זרות בין העולים, בנוסף להיותו מפגש דתי טעון רגשות שהיווה למעשה את המכנה המשותף להתכנסות ההמונית הזו.

פולחן הקורבנות בבית המקדש חייב להחזיק מערך גדול מאוד של בעלי חיים המיועדים לעולה פעלה שהייתה כרוכה במחזור כספי גדול מאוד להזנת בעלי החיים, החזקתם, ניקיון ועוד. אלפי יהודים עבדו כספקי שירותים למקדש שהסתמן כמעסיק גדול מאוד.

למקדש הגיעו תרומות מיהודה ומהקהילות שמחוץ ליהודה. עוצמה כספית זו מיצבה את המקדש כמקום עשיר מאוד. הכוהנים השתמשו בכספי התרומות לאחזקת הבית, תיקונים ושיפוצים, אחזקת הקורבנות, תפעול שוטף ומתן תרומות בסתר וגמילות חסדים. עשירי ירושלים ויהודה נהגו לבטוח בעוצמתו הפיסית והרוחנית של המקדש והשתמשו בו ככספת מאובטחת לשמירת כספם שלהם.

ב6. חכמי יבנה ניסו ללכד מחדש את העם היהודי לאחר חורבן בית המקדש.

חכמי יבנה פעלו לשמור על אחדותו של העם היהודי בהיעדר בית המקדש בשמירה על אחדות ואחידות הפולחן:

א. עיבור השנה – חכמי יבנה הבטיחו שעיבור השנה וקביעת הלוח תעשה ביבנה עבור כל העם היהודי.

ב. הקמת בית המדרש ביבנה – שהיה המוסד העליון שבו פוסקים הלכות ותקנות כתחליף לסנהדרין שאבדה עם חורבן ירושלים. קביעת בית המדרש ביבנה הבטיחה את שמירת אחדותה של ההלכה והדיינים היהודיים.

ג. תחליף לעבודת הקורבנות – חכמי יבנה קבעו שאת הקורבנות יחליפו התפילה, גמילות חסדים ולימוד התורה. בכך הבטיחו חכמי יבנה את המשך החיים היהודיים גם בלי המקדש.

ד. תחליף פולחני לבית המקדש – קביעת בית הכנסת כ"מקדש מעט" ומקום הפולחן המרכזי במקום בית המקדש.

ה. מיצוב יבנה כמרכז הלכתי היהודי מנע התפתחות של זרמים שונים ביהדות.

א. מה הייתה מדיניות השלטון העקיף (מלך חסות) של רומא, ומדוע נקטה רומא

מדיניות זו.

רומא העדיפה את השלטון העקיף על השלטון הישיר (הנציבים) כי מלך מתוך העם הנשלט אמור להבטיח יחסים רגועים ושקטים של העם כלפי האימפריה. מלך חסות הנבחר מקרב העם מכיר את ההוויה של עמו ועשוי למנוע חיכוכים עם העם. הצבת מלך מתוך העם שידר ליהודים ברחבי האימפריה על יחסים תקינים בין האימפריה הרומית לבין העם היהודי כולו, בין ביהודה ובין מחוץ ליהודה. מלך חסות היה משולל סמכויות לניהול מדיניות חוץ והוא קיבל אוטונומיה לעסוק בכל ענייני הפנים בממלכתו. רומא הציבה שתי דרישות עיקריות לפני מלך החסות, להעלות את המיסים במועד ובשיעור שנקבע ולשלוח עזרה צבאית מיהודה על פי דרישת האימפריה. מלך החסות היה חייב בהוכחת נאמנות מוחלטת לרומא ולקיסר. למעשה מלך החסות היה תלוי לחלוטין בחסדיה של רומא. מלך חסות הורשה להחזיק צבא קטן לשמירת הביטחון בממלכתו והשתלב במערך ההגנה שייצרו הממלכות המרוחקות של האימפריה. אחזקת הצבא הייתה על חשבון הממלכה ובכך חסכה רומא את עלות החזקתו.

ב. התפקידים של הנציב הרומי בארץ-ישראל.

הנציבים הרומים ביהודה היו בעלי סמכויות מעטות ורובן מרוכזות בענייני הפנים, בעיקר שמירת הסדר וגביית המיסים. הכוח הצבאי שעמד לרשותם היה מהרמה הנמוכה והוא הורכב מחיילות העזר. הנציב ביהודה היה כפוף לנציב הרומי שישב בדמשק והוא היה זה שהחזיק בלגיונות רומיים שגיבו בין השאר את הנציב ביהודה. בין סמכויותיו של הנציב היה פיקוח על חי הדת, החזקת בגדי הכהן הגדול ומינוי כוהנים. כראש המערכת המנהלית ביהודה שימש הנציב גם כנציג העם מול האימפריה.

הפעולות שדרדרו את היחסים בין רומי ליהודה הייתה –

1. הקנזוס – מפקד האוכלוסין שבוצע על ידי הנציב הראשון...
2. הכנסת נסי הלגיונות לירושלים
3. פונטיוס לקח מכספי בית המקדש לבניית אמת מים ..
4. דרישתו של קליגולה להציב את פסלו במקדש ..
5. חייל רומי פגע בכבוד המתפללים והנציב קומנוס לא הענישו. במהומות שפרצו נהרגו אלפי יהודים ..
6. היהודים והנכרים בקיסריה נקלעו לעימות שהסתיים בהרג 20,000 יהודים ..
7. הנציב פלורוס לקח מכספי המקדש ושילח את חייליו בירושלמים שמחו....

